

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemati ponedeljke in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld. za četrtek leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrtek leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrtek leta. — Za tujdežele toliko več, kolikor poštnina iznasa. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znizana cena in sicer: Za Ljubljano za četrtek leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrtek leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopin pett-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanove hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravnost, na katere naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

O položenji.

Vojna se utegne vsak čas začeti. Iz Cagliarda se poroča, da je tudi turški senat odobil terjatve Črnogorcev, katerim denes premirje s Turki iztekata, torej se Črnogorska vojna zopet začne. Kakor brž pa začne puška in jatagan mej Črnogorci in Turki govoriti, tudi Rusija, ki je črnogorske terjatve podpirala, ne more več mirno gledati, ne čakati. Zadnji „Golos“ to uže navešča, sledče govoreč: „Kadar se ponovi boj mej porto in Črno goro, kar bi bilo enako odločnej branitvi, izpolniti zahteve protokola, ne bi Rusiji ničesa ostalo, nego ukazati vojskam na meji nabranim, naj marširajo naprej. Najbrž uže prihodnji teden bode Evropa jasne dokaze dobila, da je Rusija trdno sklenila, cilj doseči, za kateri je svoje vojske na meji zbrala.“

Torej smemo kmalu pričakovati manifesta ruskega carja, ki bode napovedal veliko akcijo. Vsi Slovanje se ga bodo veselili in naše molitve bodo veljale za ruski vspeh, ker to bode slovanski, naš vspeh.

Proti oderuhom.

V našej polovici avstro-ogerske države se čedalje bolj bavijo s vprašanjem o oderuštvu ali lihvarstvu, ki je uže v toliko deželah ustvarilo tako žalostno stanje.

V Cislejtaniji se je začelo agitirati proti svobodi oderuštva napravo v Galiciji; potem se je ta agitacija prenesla tudi na Moravsko, in zdaj menda uže njih dežele, ki bi se proti oderuštu ne borila.

V Galiciji je uže pred tremi leti zagotavljal nek poslanec, Zavadowski, da ne more nasteti vseh zločinov, katere oderuhi doprinošajo na uradnikih, kmetih, da celo na šolskej mladini; trdil je, da vse njegove besede podajojo le neizrečeno slabo podobo o tem, kar se v deželi godi.

Vse to je dalo povod zanimivemu poročilu pravne sekcijskega deželnega zboru, ki se glasi: Visoka vlada naj sudišča vpraša, na kako visoke obresti, na kako velike konvencionalne globe se morajo toženci obsoditi, kako visoke so obresti, konvencionalne kazni in zamudne obresti, ki se intabulujejo, kaj se po strani pogaja še v pravnoobličnih pismih in celo v notarijatskih aktih, in prepričala se bode, da se dva odstotka pri hipotekarnih posojilih, in 50, 100, 200 odstotkov na mesec zahteva pri nezagotovljenih posojilih, da dalje konvencionalne kazni zapisani kapital dosegajo, večkrat in po navadi pa celo presegajo. Sodnik, ki deželo ljubi, je dandanes v strašnem položju; on, ki je čuvaj pravice, pokrovitelj oškodovanih, mora s krvaveim srcem, z roko, ki se strmenja trese, izročati nesrečnega dolžnika v roke nesramnega krovopivca, in to v imenu pravice. Mnogobrojne peticije, katere deželni zbor dobiva leto na leto, kažejo, da je Galicija vedno bolj siromašna, da bivajo njeni kmetje služni, ki v potu svojega obraza za nič vredno plačilo obdelujejo svoja zemljišča za kapitaliste.

Tudi v moravskem deželnem zboru sta poslanca Kusy in Fux izročila peticije, naj se v okom pride nečloveškemu počenjanju oderuhov.

Zato pa je tudi državni zbor uvidel, da

je treba, da se začne baviti z oderuškim vprašanjem in storiti, da se judje in ljudje z judovskim srcem in z judovsko nesramnostjo ne bodo redili ob krvi svojih sodržavljelanov.

Iz deželnih zborov.

Kranjski deželni zbor.

(II. seja. 12. aprila) Zapisnik zadnje seje se prebere v slovenskem jeziku.

Poslancema Lavrenčiču iz Postojne se dovoli zaradi bolezni 14 dnevni odpust, g. Jugovcu pa za celo sesijo.

V zadnej seji izvoljeni odseki so se konstituirali. Finančni odsek je izbral za načelnika Murnika, za namestnika Dežmana, za zapisnikarja dr. Poklukarja.

Gospodarski odsek je izvolil za načelnika pl. Gariboldija, za namestnika Obrezo.

Peticijskemu odseku je načelnik grof Barbo, namestnik dr. pl. Zavinšek.

Odsek za pregled poročila deželnega odборa je izbral za načelnika dr. Poklukarja, za namestnika grofa Margherija.

Izroči se mnogo peticij.

Odbor c. kr. kmetijske družbe prosi, naj bi deželni zbor ukrenil prošnjo na ministerstvo, da se pokončevanje eksekviranih posestev ustavi.

Podružnica kmetijske družbe prosi, naj bi se napravil s pomočjo deželnega zaklada s podporo ministerstva za kmetijstvo za dolensko stran poskuševalni vinograd. Ravno tista podružnica in podružnica v Metliki prosite, naj bi se nastavil z deželnega zaklada plačani popotni učitelj za kmetijstvo. Občina Vrhopolje prosi, da bi se izločila iz Vipavske občine in bi postala samostalna.

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Drugi del.

Drugo poglavje.

(Dalje.)

Bila sta uže onostran Torntonove pristave in le ena njiva jih je ločila od travnika, ki je bil s travo zarasen in na videz zelo lep, pri vsem tem pa je bil sredi popolnem močvirnat; še v najboljših čevljih je prišel prek njega le oni, ki se je držal zida in je kraj polja hodil. Jerica in Francika ste bili bili nekoliko zadej in skoro brez sape, ker ste tako hiteli za onima. Grede mimo pristave zagledali ste gospo Torntonovo; Jerica videvši, da se bode nekoliko minut mudila, je prosila Francika, naj gre naprej, ter naj pove Katinku, kakšna zemlja da je tam; reče naj jej, da tam počaka druge družbe. Francika je

vendar prišla prepozno, če ravno je toliko hitela; ona dva sta bila uže sredi travnika, ko je sama prišla komaj do njega. Šla sta prav varno naprej. Gospod Brus je peljal Katinko po eni hodni poti tik zida, ter je dokazal Jerici, ki je bila doteckla Franciku, da mu je kraj prav dobro znan. Prišedši sredi pota sta blezo naletela na oviro, kajti Katinka se je na eni nogi zibala ter se držala za zid, gospod Brus pa jej je položil nekaj prestopnih kamenov na pot. Pomagal jej je čez in šla sta dalje, da sta kmalu izginila v gaji onostran travnika.

Izabela in lajtenant sta se tako počasi približevala; da je Francika vsa nepotrpa silila Jerico, naj jih prepusti njijnej osodi. Nazadnje sta se zavila krog oglje lepe pristave ter sta se približevala; a Bela je stopala počasi, če prav je lehko videla, da je drugi čakajo.

„Kaj ste hromi, gospica Klintonova?“ vskliknila je Francika, ko hitro jo je mogla slišati.

„Hroma?“ rekla je Bela, „kaj hočeš, reči s tem?“

„No, ker hodite tako počasi,“ rekla je Francika. „Mislila sem, da se je vašim nogam kaj pripetilo.“

Bela je menila, da je ne dopušča dostojnost, da bi na to odgovorila, majala je glavoter je prisrčno se pogovarjaje stopila s svojim čestiteljem na travnik in Jerice še pogledala nij. Ta se je delala, kot bi še ne bila opazila njenega napuha, prijela je Franciku za roko in krenivši na stran jej je z najveselejšo mirnostjo in uljudnostjo rekla: „Gospica Klintonova, po tej le poti, če vam je draga. Čakali sve vas, da bi vas peljali prek močvirnatega travnika.“

„Ali je močvirnat?“ vprašala je Bela nemirno pogledavši na svoje lehke čevelje. In nekoli razdražena je pristavila: „Mislila bi bila, da bolje pozname pot, pa nas peljete čez to močvirje. Jaz ne grem čez.“

„Potem pa se vrnite,“ rekla je jezična Francika. „To ne bode nikomu dosta mari.“

Podvetnik B. Martin v Kočevji prosi, naj bi dežela plačala učitelje, ki bi podučevali kmetsko ljudstvo o rezljjanji, da bi se izdelovanje lepih, elegantnih palic za sprehajanje in za dežobrane udomačil, kar bi neslo mnogo dobička.

Uradniki deželnega odbora prosijo, naj bi imeli enake plače, kakor c. k. uradniki. Učitelj Malenšek in učiteljska udova Götzl prosi za podporo iz deželnega zaklada. Dr. Zarnik izroči prošnjo dijaškega podpornega društva v Novem mestu in podporne zaloge slovanskih dijakov v Gradcu za podporo iz deželnega zaklada. Isto prosi slikar S. Ogrin, da bi mogel nadaljevati svoje študije na akademiji v Benetkah. Zadnjič izroči dr. Zarnik prošnjo ljubljanskih branjevcov, da bi se prepoved prekupa odpravila. Vse te prošnje je izročene večinom finančnemu, nekaj pa tudi gospodarstvenemu in petičiskemu odseku.

Dr. Bleiweis in drugi interpelirajo deželno vlado, kake so ovire, da uže leta in dan sklenene postave za sušenje močvirja ministerstvo kmetijstva ne predloži najvišej sankciji?

Dalje prašajo interpelantje, ne bi li hotela vlada poprašati, kaj ovira, da deželni zbor postavo še v tej sesiji lehko popravi, da potem, kakor hitro mogoče dobi ta za močvirje toliko važna postava potrdilo cesarja.

Poslanec Pakiž in tovariši vprašajo deželni odbor, zakaj se uže dovoljena subvencija za preustrojenje ceste mej Sodražico in Blokami ne izplača, da bi se zidanje toliko potrebne ceste začelo?

Deželni glavar odgovarja, da ima deželni inžener zdaj na kupe posla, da pa še letosno spomlad bode cesto pregledal in se zidanje potem še letos začelo.

Poročilo deželnega odbora o vzdržavanju Krško-Grosupeljske ceste in o novem tiru ceste čez Turjaški hrib, se izroča gospodarskemu odseku v pretres in poročanje.

Poročilo deželnega odbora o stavbi nove deželne norišnice se izroči finančnemu, letno poročilo o delovanji deželnega odbora, navlašč za to izvoljenemu odseku.

Dr. Schrey poroča o načrtu postave deželnega zbra o dotacijah zaklada za učiteljske pokojnine. Sprejme se sledečo postavo brez debate:

Postava,
veljavna za vojvodino Kranjsko.
S pritrditvijo deželnega zbra moje Kranj-

„Saj nijsem jaz nasvetovala te poti,“ odvrnila je Jerica milo, če prav nekoliko zarudela v lice. „Upam pa, da vam lehko pomagam iz zadrege. Gospa Grahamova se je bala, da imate tenke čevlje in prinesla sem vam par čevljev iz gume.“

Bela jih je vzela ter je nikakor se zahvalivši vprašala, ko jih je iz papirja jemala:

„Čegavi so pa?“

„Moji,“ odvrnila je Jerica.

„Ne mislim, da bi mi ostali na nogah,“ mrmlala je Bela. „Prej ko ne bodo strahoviti veliki.“

„Dovolite,“ rekel je lajtenant; vzel je en čevelj, pripognil se, da bi ga jej nataknil, a videl je, da bode šlo teško, ker je premajhen; Bela to zapazivši je hotela sama si natakniti čevelj ter ravnala z Jeričino lastnino tako silovito, da je odtrgala zgornji tenki jermen in še potem je le deloma stlačila nogo v majhen čevelj.

(Dalje prih.)

ske vojvodine ukazujem, da se nekoliko deželne postave z 29. aprila 1873. l. v dež. zak. št. 22. izpremeni tako:

§. 1. Ovrženo je določilo §. 82. v 2. dostavku deželne postave z 29. aprila 1873. leta, št. 22., s katerim se dohodki izpraznjekih učiteljskih služeb odkazujejo penzijskemu zaklodu.

§. 2. Užitki od zemljišča, služečega v začelo kake učilnice (§. 27. deželne postave z 29. aprila 1873. l., št. 22.) po učitelji, v dejanski službi umrlem, ako ne pristeje njega dednikom (§. 78.), pripadejo dotednej učilniške občini, da si ustanovi ali pomnoži svoj posebni učilniški zaklad.

§. 3. Pogrebna letna četrt, po §. 79. deželne postave z 29. aprila 1873. leta, št. 22. pristojeca dednikom umrlega učitelja, naj se iz penzijskega zaklada, nagrade pomočnim učiteljem v Ljubljanskem mestu iz občinskih prihodkov tega mesta, a po drugod iz normalno-učilniškega zaklada plačujejo.

§. 4. Če letnim troškom penzijskega zaklada ne zadostuje v §. 82. in v §. 82. odstavku 1. in 3. ter v §. 84. deželne postave z 29. aprila 1873. l., št. 22. našteti dohodki in obresti od glavnih prebitkov, tedaj se iz kranjskega deželnega zaklada vzame, kolikor bi še ne dostajalo.

§. 5. Dohodki izpraznjenih učiteljskih služeb, kar se jih je narastlo od 1. januvarja 1876. leta, naj se uže ne plačajo v penzijskemu zakladu.

§. 6. To postavo zvršiti se naroča mojemu ministru bogočastja in uka.

Nakup Dedeckovega posestva na spodnjih Poljanah v Ljubljani se odobruje in za poplačanje kupnine z obrestmi vred se dovoljuje deželnemu odboru za leto 1877 poznejšen kredit 6800 gold. iz deželnega zaklada.

Deželni odbor se pooblastuje, rastlinjak na vrtu deželne bolnišnice v Ljubljani od reda usmiljenih sester za devetsto in šestdeset (960) goldinarjev kupiti pod tem pogojem, da bo red po predlogu deželnega inženirja potrebne poprave na svoje stroške ukrenil in za rabo sprednjega oddelka rastlinjaka plačeval po 15 gl. najemščine na leto, dokler je ta najem tudi deželi ugoden.

V ta namen se deželnemu odboru dovoljuje za leto 1877 iz bolnišničnega zaklada svota 960 gl.

Dr. Zarnik nasvetuje v imenu deželnega odbora da

§. 17. v napotilu za upravljanje deželne posilne delárnice Ljubljanske dobode ta do stavke:

Siljence je mogoči k delanju tudi zunaj zavoda rabiti, a vendar samo s temi uveti (pogoji):

1. V to se jedino smejo izbirati menj sumni, v dotedno delo pripravni ter čisto zdravi siljenci, kateri so uže v prvem razredu.

2. Opravki morejo biti težaška dela zemljedelskega ali drugačnega posla.

3. Rabiti se smejo samo v Ljubljani in tri kilometre okrog Ljubljane ter jedino po dnevi.

4. Nad 12 mož skupaj niž pošiljati v en kraj delat.

5. Na vsacih 6 mož bodi po en paznik.

Poslanec Horak želi, da bi v drugem stavku po besedi „zemljedelskega“ se ustavila beseda „obrtniškega“, česar pa zbornica, ko so poslanci dr. Schrei, Dežman, deželni predsednik Widman in dr. Zarnik proti govorili,

ne odobri. Druge določbe se potrde. Po poročilu poslance Murnika v imenu finančnega odseka se sprejmo sledeči nasveti:

1. Slavni deželni zbor naj se na podlagi poročila deželnega odbora, katero je v prilogi 6. tiskana, in z ozirom na od finančnega odseka zaznamovane premembe o posameznih številkah, kakor tudi o skupnih zneskih potrebščine in dohodkov, navedenih v proračunih bolnišnega, porodičnega, najdenišnega in norišnega zaklada za leto 1878 posvetuje in nasvetovane nastavke potrebščine in zaklade s primanjkljaji odobri.

2. Proračuni teh zakladov, kateri so podzakladi deželnega, se imajo s primanjkljavo v proračun tega uvrstiti, da se dobi iz tega primanjkljavi primerna zaloga.

Prihodnja seja bode v soboto ob 10 ur.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. aprila.

Za *Tirološko* je imenovan Bossi-Fedrigotti za deželnega glavarja. Odpoved Blasovo je cesar sprejel. Sicer se pa federalistična večina tirolskega zbra v tako odločnej, ostrej opoziciji giblje. V finančni odsek je volila samo svoje poslance. — Nemški liberalni, ali psevdoliberalni časniki ne nehajo vpti na Tirolce, kakor da bi bili izdajalci cesarstva. In vendar so dokazali, da so drugačni patrijoti, kot Dunajčanje.

Magjari kredita nemajo, torej ne bodo mogli dolgo velike države igrati. Konsorcij Rothschild jim je povedal, da bodo mogli morda še le potem na ogersko rento posojilo dobiti, kadar bankovo vprašanje rešijo. To vprašanje pa se zdaj zopet zamotava.

Iz *Aten* se javlja „Pol. Corr.“ da grška vlada z eneržijo izvršuje zakon o rezervnej vojski. Trije tabori se bodo naredili in sicer v Agrinionu, v Tebah in v Megalopolisu. Do 7. maja, ko bode zbornica zopet sešla se, bodo uže vse vojaške predloge gotove. — Tedaj Grki mislijo čakati, da Rusi Turke enkrat razbijajo, potem pridejo še oni.

Na *Bismarckovo* prošnjo za ostavko je baje nemški cesar zapisal samo besedo „nikoli!“ — Včeraj je Bismarck menda na odpust šel. Nemški časniki so se nekoliko potolažili, ker Bismarck ne gre za vselej od državnega posla, ampak le za nekaj mesecov na odpust. Ali da gre nemški kormoran ravno zdaj pred največjim viharjem proč od kormila, to je vendar vsaj nenavadno in ima gotovo globočji pomen, nego je vedeti mogoče.

Občni zbor „glasbene matice“

dne 11. aprila 1877.

Prvosednik gospod Franjo Ravnikar je pričel zborovanje s sledečim ogovorom:

„Slavni občni zbor! Da si ima društvo glasbena matica jako obširen namen, vsestransko gojiti narodno petje in glasbo, ne nahaja take podpore od strani naroda in od sorodnih bratov, kakor še zaslubi, in se vsled tega ne more razvijati tako, kakor bi želeli. Glede dalje na to, da so gospodje odborniki vti preobloženi z drugimi opravili, da nikdo ne more svojih moči popolnem žrtvovati našemu društvu, glede na našo siromašnost, na neusmiljeno tlačenje našega naroda, vendar se je le storilo kolikor mogoče, vsaj je v kratkem času svojega obstoja naša „glasbena Matica“ lepo število narodnih skladov spravila mej svet, kar celo priznava brošura pisana sicer od nam prijaznega gospoda pl. Radiča (hvaležno mu to izrekamo) a poklonjena nam Slovencem nepriznemu filharmoničnemu društvu. Razdelile so se razne kompozicije ustrez-

zaje z njimi cerkvi, šoli, pevskim društvom in kar ne smemo prezreti, oglasilo se je ravno v tem času, odkar glasbena Matica obstoji, več samostojnih skladateljev in več pevskih družeb, nego kedaj poprej, omenim le odličnega pevca Hajdriha, ki pa ne pristopi v naše kolo, omenim dalje znamenitega društva „Slavca“ v Gorici, našega Foesterja, Kocijančiča in dr. in končno še Cecilijskega društva. Želimo si tedaj, da bi i dalje naš slovenski narod se zanimal za narodno glasbo, da bi i dalje marljivo popeval, muziciral in skial v narodnem duhu in da bi s tem skušal nadomestovati najdražje blago človeške družbe, česar pa nam nij danu vživati — prostosti, slobode. Naj se vsigdar in povsod, kjer in kader ne smemo slobodno pisati, govoriti in celo še misliti ne, zadoni sovragom našim v strah in jezo — narodna slovenska pesem. V to svrhu nam Bog pomozi in sreča junaška.

Natančneje o delovanju našega društva poizvedeli boste iz poročila našega vrlega tajnika g. Valente, katerega prosim objaviti svoje in poročilo gospoda blagajnika, ki denes zarad odpotovanja nij navzoč.

Tajnik g. Vojteb Valenta poroča sledete:

Slavni zbor! Še nekoliko dni in minulo bode leto, kar smo se zadnjikrat tukaj zbrali v občnem zboru naše „glasbene matice“. Odbor izpoljuje svojo dolžnost, da vam naznani, kaj in kako se je skrbelo v pretečenem letu za razvoj in obstanek našega društva. Vabim torej slavno skupščino, da blagovoli slediti menjemu poročilu, v katerem so navedeni glavni momenti odborovega delovanja.

Ker so se prejšnja leta dostikrat udje pritoževali, da dobijo premalo od društva, skrbel je odbor, da se je v pretečenem letu, kar je bilo mogoče dosta muzikalij družbenikom podalo, dobil je vsak ud sledeče muzikalije: „Zdihljaji k Mariji Devici“, cerkveni napevi, vglasbil Pater Angelik Hribar; „Oče, pojrite domu“, moški zbor s samospevom za bariton, vglasbil Pater Angelik Hribar; „Glasbena Matica“ III. zvezek, kantata v spomin Antonu Janežiču, vglasbil Anton Stöckl; „Glasbena Matica“ IV. zvezek, 11 moških zborov in čveterospevov v partituri; „V spomin Anici“, koncertna mazurka, vglasbil Anton Stöckl.

Toliko gradiva bode menda dovolj vsem udom in nadejamo se, da se ne bode več slišalo mrmranje v tem obzizu, ker uzroka za to nij.

Društveni arhiv je sedaj v kneževem dvoru v gospodskih ulicah v I. nadstropji spravljen in sicer v sobi ljubljanskega tiskarskega društva, katero je prijazno privolilo, da smemo tudi odborove seje v tem lokalnu imeti. Hvala vrlim tiskarjem za to prijaznost!

Ko je došlo vabilo k slovesnemu odkritiji Anton Janežičevega spominka v Lešah, sklenil je odbor, da za to slavnost izdá „glasbena matica“ slavnostno kantato, in naročilo se je našemu pesniku gospodu Josip Cimpermanu, da zloži primerno pesen, katero je vglasbil čitalnični pevovodja gospod Anton Stöckl. Kantata se je dala v tisk, čitalnični pevci so jo pri slavnosti peli, mnogo iztisov se je pa razdelilo mej zbrano ljudstvo, da tudi koroški Slovenci ne bodo pozabili našega društva. Pri slavnosti so bili kot zastopniki „glasbene matice“ gospodje odborniki: Ravnikar, Prapročnik, Žagar, Steinmec, Stöckl, A. Hribar in jaz, in zadovolilo nas je slišati od slav-

nostnega odbora, da je kantata jako dopadla in pripomogla k povzdušju srečnosti, vrhu tega je odbor tudi odmenil sveto za vožnje stroške pevcev, tako, da je „glasbena matica“ po vsej svojej moči skušala pomagati k slavnosti, ki je bila na čast nepozabljivemu narodnemu vzbuditelju Antonu Janežiču.

(Dalej prih.)

Poziv

blagosrénim ljubljanskim gospé in gospodičnam.

Odsek gospoj društva ljubljanske ljudske kuhinje prosi gospé in gospodične, da bi blagovoljno žrtvovale o nekaterih dnevi svoje moči od 11. do 1. ure dopoludne ter pomagale pri razdelitvi jedil siromakom. Kolikor večje bodo število delavnih udov pri ljudske kuhinji, toliko redkejše bodo posamezni na vrsto prišli, ker so na dan samo tri gospé potrebne in se bodo redno vrstile pri opravilu.

One gospé in gospodične, katere so pri volji nas pri tem dobrodejnem opravilu podpirati, prošene so, da se potrudijo v spodnje prostore starega strelšča, kjer leži pôla, v katero naj blagovolijo svojo natančno adreso vpisati.

Naj se prav mnogo dám oglasi in udeleži za gotovo blagi namen, za olajšanje britnosti naših mestnih ubogih.

V Ljubljani, dné 12. aprila 1877.

Gospé gospodarskega odbora društva „ljubljanske ljudske kuhinje“.

Naznanko!

Podpisani odbor naznana, da se bode ljudska kuhinja v nedeljo 15. t. m. ob 11. uri do polu dne odprla. Jedilne marke se dobivajo za olajšanje občinstvu tudi v prodajnicah gg. Karl Tila, Ferd. Mačeka, Adalb. Eberharta, Karl Karingerja, kakor tudi v c. kr. glavnjej trafiki in v trafiki poleg frančiškanskega mosta.

V Ljubljani, dne 12. aprila 1877.

Gospodarski odbor
društva „ljubljanske ljudske kuhinje“.

Domace stvari.

— (Volitev ljubljanskega župana) se je vršila 12. t. m. Voljen je v izrednej seji, katerej je po paragrafu 42 obč. reda predsedoval najstariši občinski mestni svetovalec g. Potočnik, — zopet dozdanji župan g. c. kr. penz. vladni svetovalec Laschan s 23 glasovi proti 4, ki so bili oddani prazni. Za podžupana je voljen dr. Schrey z 19 glasih, dva je imel g. Dre, 7 glasovalnih listov je bilo praznih oddanih. Pri volitvah v posamezne odseke je vseh 8 navzočih narodnih odbornikov oddajalo prazne liste. V najvažnejše odbore, kakor je šolski, magistratni, personalni in pravni odbor nij nemška večina izmej 9 udov narodne manjštine nobenega volila, tri narodne ude pa sploh v noben odsek ne. Tako radikalnost nas zato veseli, ker bode naše ljudi učila, kako moramo tudi mi povsod delati, a ne obzirov in obzirov imeti! Več o tem še izpregovorimo.

— (Si tacuisse — o Vesteneck!) Gospod deželni poslanec vitez Vesteneck, ki si je nekdaj v lastnem dopisu v staro „Presse“ spričalo dajal o sposobnosti, je mislil v seji deželnega zabora 12. t. m. da je neobhodno potrebno, da tudi on svoj važni glas povzdigne. Omenil je o priliki obravnavanja o poročilu deželnega odbora glede spremenjenja §. 17 instrukcije o upravi deželne prisilne delavnice

v Ljubljani, da je deželni odbor na pačno storil, da je predlagal, naj se dopušča rabljenje siljencev na 3 kilometre daleč od Ljubljane, in je rekel, naj bi se ta oddaljenost skratila na eno uro hoda. Kakor pa bode vsak kmet, ki mestnični sistem le kolikaj pozna, vedel, je 3 kilometre toliko, kakor 3000 metrov, t. j. 1584 sežnjev; ako se 5 korakov vzame na 2 sežnja, dobo se iz tega 3960 korakov. Ako se pomicl, da zdrav človek 117 korakov v minutu naredi, vidi se, da bo prehodil 3 kilometre v manj nego 34 minutah. Iz tega se vidi marsikaj, posebno pa to, da je briski „vitez“ Vesteneck stavil svoj predlog le zato, da bi si usta ohladil, da je pa sicer tako velik matematikus, da bi še v normalki „zweite“ dobil. In taki ljudje se naprej porivajo!

— (Norec na strehi.) Uže včeraj smo poročali, da je bil iz tukajšnje norišnice predvčeranjem nek blazen kmet iz Jarš pri Kamniku učel pod streho in splezal na streho. Gori je na porobku jezdil od 9 zjutraj do 7 zvečer. Nihče ga nij mogel doli spraviti, ker je žugal, da vsacega na tla suni, kdor mu bližu pride. Ljudje so ga od raznih strani hodili gledati, on je po svoje pridigoval z viška, tabak si naredil in filozofsko pušil, potem pa pipi in tabak na tla vrgel, mehur na boso nogo obul si, kadar je zvonilo pobožno molil, in ustrial na svojem strmem stališči. Poklicani dimnikarji in drugi čuvaji so ves čas zastonj ugibali, kako bi ga dobili. Proti včeretu stoprav ga je baje nek brič zvabil, da je na prislonjeno lestvo stopil in dol zlezel, da bi pred krvavo sodnijo dokazal, da — nij blazen. To se razumeje, da so ubožca potem prijeli in bolje shranili.

— (Od sv. Tomaža nad Velikone- deljo) se „Gosp.“ piše, da je 3. aprila ob 8. uri zvečer do tal pogorel hram znanega slovenskega pisatelja g. župnika Božidarja Rajča v Žabu. Gasilci so sprva branili; ko so pa štirko vina vunkaj dobili, so na ogenj pozabili, marljivo pili in se naposled trdno stepili. Škode je 800 fl. Ogenj je tudi sosedu pokonkone klet in 15 vaganov zrnja.

— (Pogoreli) so 3 posestniki v Spuhljih pod Ptujim: Job, Pukšič in Strelec, ta se je tudi hudo opekel in ima 2500 fl. škode. Bržčas je tabak ognja kriv.

— (Ustrelil) se je Anton Sušec, vodja pri regimentu Hartung v Mariboru.

— (Iz Maribora.) Tukajšnje hranični se je lani vložilo 1,398.856 gld., a izjemo 1,601.971 gld. Na posestva se je posodilo 132.180 gld.

— (G. Seidl) je 16 let županil v Kamci pri Mariboru; sedaj je odstavljen in obljubivši račun za lansko leto v 14 dnevi položiti, žalosten od kamškega „gemeindeamt“ slovo vzel. Kamčani niso bili žalostni!

— (Nesreča.) Na veliki petek je v Prevalih na Koroškem fužinski hlapac peljal voz gnoja črez most, ki se pa je vломil tako, da je hlapac in voz s konji vred v vodo padel. Druga nesreča se nij zgodila

Danajška ogora 13. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	60	gld.	50	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65	"	25	"
Zlata renta	72	"	90	"
1860 drž. posojilo	108	"	80	"
Akcije narodne banke	783	"	—	"
Ereditne akcije	138	"	50	"
London	126	"	65	"
Napol.	10	"	14½	"
C. k. cokini	5	"	98	"
Srebro	111	"	75	"
Državne marke	62	"	25	"

Tujec.

12. aprila:

Pri Slonu: Kobler iz Litije. — Kuralt iz Vipave. — Leitner iz Trsta.
 — Laraine iz Dunaja. — Zagorec iz Št. Jurjeja.
Pri Mehlert: Zafita iz Gradea. — Monsburger iz Dunaja. — Jaklič iz Kočevja. — Wilburger iz Dunaja. — Šink iz Zagorja. — Wild iz Gradea.

Spomladanska

obleka	od gl.	18	do	36
Zgornje suknje	"	12	"	28
Menčikovi	"	14	"	22
Jaketi	"	10	"	26
Sako	"	7	"	18
Hodnje suknje	"	16	"	35
Hlače	"	4	"	13
Obleka za dečke	"	8	"	18
Obleka za otroke	"	4	"	12

Najnovnejše
 v
gospinjskej konfekciji
 priporoča

M. Neumann,

v Ljubljani, slonova ulica Lukmanova hiša.

Vnanje naročbe se proti povzetju urno vrše in
 nepristojno brez ugovora nazaj jemlje. (73—6)

Prsne in pljučne bolezni
 naj bodo kakoršne hoté, ozdravijo se najgotovejše z
Wilhelmovim

snežniškim zeliščnim aloponom,ki je po zdravniških pravilih narejen od
Franca Wilhelma, lekarja v Neunkirchnu.

Ta sok se je na izredno ugoden način skazal proti boleznim v vratu in prsih, gripi, hripcami, kašlu in náhodu. Veliko kupovalcev zagotavlja, da edino njemu se imajo zahvaliti za prijetno spanje. Posebno dober je ta sok kot varstvo pri meglah in ostrem vremenu.

Ker je tako prijetnega okusa, je otrokom koristen, na pljučah bolnim ljudem pa potreben; povecem in govornikom potreben proti nečistemenu glasu ali celo hripcam.

Da je to res, kažejo mnoga spričala. — V dokaz navajam sledenča priznavalna pisma:

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchnu.

Bérone, pošta Königstadt, 28. februarja 1876.

Prisreno hvalo Vašemu blagorodju, da ste mi poslali Vaš Wilhelmov snežniški zeliščni alop, čutim, da mi je ta alop pri mojej pljučni bolezni dobro storil, prosim Vas torej, da mi še 2 flaši Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alopa po pošttem povzetji pošljete. Z vsem spoštovanjem Vaš hvaležni

Franc Kozelka, učitelj.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchnu.

Boškovic, 2. junija 1876.

Ujedno prosim, da mi s poštним obrazom, kakor vzdajnje, dve flaši Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alopa, tega izvrstnega zdravila, posljete; moji zelo bolnej ženi je tako pomagal, da ga če še naprej rabiti. Priporočevanje se z visokim spoštovanjem

Moric Saxi.

(392—10)

Oni p. n. kupovalci, ki moj izvrstni snežniški zeliščni alop, ki ga uže od leta 1855 napravljam, pravega dobiti želé, naj vselej jasno zahtevajo

Wilhelmov snežniški zeliščni alop.

Poduk rabljenja se vsaki flaši pridá.

Zapečatena originalna flaša stane 1 gold. 25 kr. in se vedno frišen dobiva pri narejaju samem

Fr. Wilhelmu, lekarju v Neunkirchnu,
 Nižje Avstrijsko.

Zadelovanje se računa na 20 kr.

Pravi Wilhelmov snežniški zeliščni alop se dobiva tudi le pravi pri mojih gospodih jemalcih

v Ljubljani : Peter Lassnik.

v Postojni: J. A. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in F. Rauscher; v Gradei: Wend. Trnkočič, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Kranji: Karel Šavnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Prean, lekar; v Trstu: C. Zanetti, lekar; v Beljaku: Ferd. Scholz, lekar.

izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Slamniki

se v **zalogi klobukov** podpisane sprejemajo v snaženje in moderniziranje. Ta dela izvršuje aperter, ki je v tej stroki izurjen in navlašč iz Italije pokican.

Spoštovanjem

F. A. Supančič,
 v Ljubljani, stari trg 1.**Pravi Wilhelmov**

antiartritični antirevmatični

kri čistilni čaj

(kri čisteč proti revmatizmu in protinu)

je kot

spomladansko zdravljenjeedino gotovo vspešno kri čistilno zdravilo,
 ker so ga prve medicinske avtoritete

,v Evropi"

z najboljšim vspehom rabilo in potrdile.

Odločeno dober,

učinek izvrsten,

vspeh odličen.

Z dovoljenjem c. k.
 dvorne pisarne valed
 sklepa.
 Dunaj 26. marca 1818.Proti ponarejanju
 zavarju varstvena
 marka, ki je po
 stavna.
 Dunaj, 12. maja 1870.Varovan z najvišjim
 patentom nj. c. kr.
 Veličanstva.
 Dunaj, 7. dec. 1858.

Ta čaj čisti ves organizem; kakor nobeno drugo sredstvo preiskuje vse dele telesa in oddaljuje z notranjim rabljenjem vse nečiste, zalezane boleznske snovi iz njega; tudi je učinek gotovo trajen.

Temeljito zdravljenje protina, revmatizma, otročjih in zastaranih trdovratnih boleznj, vedno gnoječih se ran, kakor tudi vseh spolovnih in kožnih boleznj, mozoljev na telesu in obrazu, gob, sihičnih oteklin.

Posebno ugoden vspeh je kazal ta čaj, pri napihneniji jeter in vranice, kakor tudi pri hemeroidah, zlatenici, hudihih boleznih zilcev, kit in členkov, potem tiščanje v želodci, zapiranje sape, zapiranje doljnega telesa, težave pri puščanji vode, polucijah, možki slabosti, tok pri ženskah itd.

Bolezni, kakor škrofelnji, bezgavke se hitro in temeljito zdravijo, če se čaj neprehnomoma pije, ker je milo raztopuječe in na vodo goneče zdravilo.

Veliko spričal, priznavalnih in pohvalnih listov, ki se na zahitevanje zastonj pripošiljajo, potrujuje, da so te besede resnične.

V dokaz navedenega navajamo tukaj vrsto priznavalnih pisem:

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchnu.

Bohorodcan, 18. februarja 1876.

S tem se Vam zahvaljujem, da ste mi poslali Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj in Vam ob enem naznanjam, da mi je ta čaj prav dobro služil. Spoštovanjem

Leib Rieger.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchnu.

N. Szalonta, 15. februarja 1876.

Potrjujem, da je od Vas dobljen Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj mene in moje prijatelje rešil revmatizma. Vsled tega Vas prosim, da tudi mojemu znancu gospodu Martinu Yukoniču v N. Szalonti pošljete 4 pakete Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja.

Spoštovanjem

Mat. Hrabor.

(396—4)

Pred ponarejanjem in prevaranjem se svari.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj se dobiva le iz prve mejnarde fabrikacije Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja v Neunkirchnu pri Dunaji ali pa v mojih zalogah, zaznamovanih po časnikih.

Eden paket, v 8 dozah, po predpisu zdravnika pripravljen, z naukom rabljenja v različnih jezicah 1 gold., posebe za kolek in zavojo 10 kr.

V priložnost p. n. občinstva se Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj tudi dobiva pri mojih gospodih jemalcih

v Ljubljani : Peter Lassnik.

v Postojni: Jos. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in F. Rauscher; v Korminu: Hermes Codolini, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Gradei: J. Burgleitner, lekar; v Guttaringu: S. Vatterl; v Hermagorju: Jos. M. Richter, lekar; v Karlovcu: A. E. Katkić, lekar; v Celovci: Karel Klemenčič; v Kranji: Karel Šavnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Metliku: Alfred Matter, lekar; v Mozirji: Ivan Tribuč; v Ptujem: C. Girod, lekar; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar; v Samoboru: F. Schwarz, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Prean, lekar; v Trstu: J. Seravalo, lekar; v Beljaku: Math. Fürst; v Varaždinu: Dr. A. Halter, lekar; v slov. Bistrici: Ivan Janos, lekar; v slov. Gradci: Jos. Kaligarič, lekar.

Lastina in tisk „Narodne tiskarne“.